

SZÉKESFEJÉRVÁR.

TÁRSADALMI HETILAP.

A fejérmegyei gazdasági-egylet, iskolatanács és a fejérmegyei tanítók egyletének közlönye.

Megjelen minden vasárnap.

A lap ára

házhöz hordással vagy postán küldve:
Egy évre . . . . . 4 ft.
Fél évre . . . . . 2 ft.
Negyed évre . . . . . 1 ft.

Hirdetmény

a bélyegdíjon felül, minden három hasábos petitsor:
Megrendelőinktől 6 — nem megrendelőinktől 8 kért ígattatik be.

1871. october 1-én.

14. szám.

II. félévi folyam.

A lap szellemi részét illető közlemények „Székesfejérvár” szerkesztőségéhez, — belváros, szt. István-utca 176. — küldendők.

A lap ára, hirdetmények és a hirdetményekért díjak a „kiadó-hivatal”
Klökner Péter könyvkereskedésében vétetnek fel.

Nyilttérbeni közlemények után három hasábos petitsorért 10 kr. fizetendő.

➔ Kéziratok nem küldetnek vissza. ➔

Az iskola a tudomány veteményes kertje.

Az embernek már gyermekkorában szükséges ismereteket gyűjteni s magát hasznosan képezni. A bölcsesség és erény alapját már a gyöngye gyermekkorban kell letenni, mert valamint könnyebb a fát fiatal korában idomítani, mint már elvénült korában; valamint a gyöngye viasz minden alakot könnyen vesz fel: úgy a gyermeki szívet és lelket is sokkal könnyebb nemesíteni, képezni s finomítani, mint akkor, midőn a volt szokás, társaság, elmellőzött nevelés durvává s hajthatlanná tették azt. Az isteni félelem, szelidség, tiszta erkölcsnek már az ifjú kebelben gyökeret kell verni. Igaz, hogy képez a másoknál társalgás s érintkezés; igaz, hogy a szülők, testvérek, nemes gondolkodású barátok is befolyással vannak a gyermek szívére és érzületére: oh de hányadik gyermek van azon szerencsés helyzetben, hogy oly emberekkel társalghasson, a kiktől finomságot tanul; hányadik apa képes, vagy ér rá, hogy gyermekét képezze, kivált korunkban, midőn a világ gyönyőrei, a vagyonszerzés az első, midőn legtöbb háznál erkölcsötlenéget lát s trágár beszédet hall a serdülő gyermek.

A gyermeknevelés és képzés legelőkeltebb s legtervszerűbb eszköze az iskola. Ezen nyilvános intézet, a mely egyuttal az állam céljait is előmozdítja, van egyedül hivatva, hogy a serdülő ivadék nevelése és képzésére befolyást gyakoroljon. Ezen intézet napról napra, évről évre fokozottan hat az emberiség földi és túlvilági jólétére.

Az iskola benseje magába fogadja a tudomány-szomjas kisdetek seregét: „Jöjjetek hozzám és tanuljatok tőlem!” így szól hozzájuk a tanító „a ti tehetségeitek kívánom kifejteni, a ti szunnyadó hajlamaitokat akarom fölbresztetni. Kezdetben csak az ismeret édes tejt fogom belétek csepegtetni s csak azután nyereitek a szellem erősítő tápszerét!”

A gyermek bizalommal lép tanítójához, a ki így hívogatja őt. Látja, hogy szeretettel bánnak vele; látja, hogy hasznosan foglalkoztatják s kedvet kap az iskolalátogatáshoz s több örül, hogy ismeretei szaporodnak. A jól beosztott s szeretettel, nyájassággal fűszerezett tanórákon így vezetetik a gyermek az igazság zöld oazaról még zölddebbre, a képzés magas fokáról még magasabbra s figyelme, szorgalma, folytonos iskolabjárása által előmenetelt szerez magának az ismeretben és tudományban, a mely nélkül elvész a nép, mint a szent könyv mondja.

És a tanító is örül, napról napra több kedvet kap, mert látja, hogy az elhíntett mag nem esett kősziklára, sőt neki hevülve s áthatva a tanítás tárgyától, felnyitja a tudománynak a szemet és emeli a szív melegét. A gyermek nem áll többé egy ismeretlen világban, mivel úgy tekinti a dolgokat a mint vannak, fogalommal bír az életben előforduló jelenségek és viszonyokról s bírja az isteni nyilatkozat írott és nem írott könyvének nyitját.

És ezt megnyerve nem nagy, nem végtelenül nagy-e a lélek? Nem oly kincset nyújt-e az iskola, melyet a rozsdá meg nem emészt?

Míg a gyermek az iskolában van, felügyelet és foglalkozás közt van. Ott nem tanulhat félszereget, illetlenséget, nem vehet az erkölcs és erény törvényei ellen. Ime az iskola mentőszere az eldurvulás s elkorcsosodás veszélyei ellen.

Ellenkezőleg mily elszomorító, mily gyászos azoknak helyzetök, a kik soha nem jártak, vagy csak elvéve mennek iskolába. Azok nemcsak hogy nem haladnak folytonosan előre a jóban, sőt feltarthatlanul hátra esnek. Az ily lények örökre gyermekek maradnak az ismeret világában, szellemi erejük eltompul, elcsenevészül, szűk körben mozog korlátolt tudatuk s még szűkebben erkölcsi létök.

Az oly emberek, a kik iskolába nem jártak, több-

nyire durvák és bűnrehajlók, mivel nem tanulván és szokván meg a jót, korán megszokják a rosszat s mint ilyenek elvesztett, elvetett tagjai az emberi társaságnak s nem ritkán, mások rettentő példájára, mint gonosztevők halnak meg.

Tinéktek mondám el mindezeket meggondolatlan szülők, a kik gyermekeitek neveltetése s képzésével mitsem gondoltok; a kik télen azért nem külditek gyermekeiteket iskolába, mert nincs lábbelije; a kik nyáron azért fogjátok el gyermekeiteket az iskolától, mert libát és barmot kell őriznie. Kérlek benneteket! a föld ifju polgárai jövőjének ne ássátok meg sirját, hiszen az isteni gondviselés nem azért bizta azokat reátok, hogy lelkeket megöljétek, hanem azért, hogy egykoron elmondhassátok isten és világ előtt; „ime itt vannak a gyermekek a kik reánk bízattak.”

Egyeseknek, úgy mint az államnak érdekében áll, hogy egyetlen ember se sülyedjen már gyermek korában az erkölcsötlenéget ösvényébe. Áldozattal sem kell visszaradni, csak hogy minden ember, még a legszegényebb is részesülhessen a nevelés jótékony-ságában, mert a nevelés élesíti a lélek erejét s nemesíti a szív hajlamait.

Az emberek közt forogván számos lélekemelő és leverő példáját láttam az iskoláztatás és nem iskoláztatásnak. Mint tisztviselőnek volt alkalmam felszólítani őszbe csavarodott tisztos öreget, hogy ez vagy amaz okmányt írja alá. Az öreg szempilláira könny-cseppek toladtak és sirva átkozta atyja emlékét, hogy bár elég módja lett volna, őt írni s olvasni nem taníttatta meg. Volt alkalmam felszólítani mást, hogy tud-e írni? „Hiszen ha írni s olvasni nem tudnék, akkor semmim sem volna a világon — így nyilatkozott — az isten áldja meg szegény szüleimet még haló földjűkben is, mert ha semmit nem hagytak is rám, legalább iskolába járatnak.”

Ime mily ellentétes emléket hagyott maga után e két ember szülője! Az egyik hat ökor mellett is átkozza szülőt, mert parlagon hagyták lelkét; a másik az arató sarlóval kezében is áldja szülőt, mert szellemi kincset, tudományt örökölt utának; egyik az örökölt nagy vagyon mellett is elégedetlen, mert lelke üres, a másik a szegénységben is boldog, mert lelke teljes életmódjához mért ismerettel és tudománnyal; egyik szegényli, hogy Isten képét kell viselnie, holott annak lelkét nem bírja, a másik büszke arra, hogy isteni tulajdonnal, ismerettel bír.

Fájdalom, volt idő midőn a tudomány bizonyos osztály volt, s ha a megvetett osztály fiai kiképezték is magukat, csak szűk körben használhatták tudományukat; de ma már hála legyen Isten jószágának, nagyjaink bölcsessége s hazafiságának, ledől a fal a mely embert embertől, osztályt osztálytól elválasztott s ma már a tudomány nem egyes előjogos osztály, hanem a nemzeté s az összes emberiségé. A ki tudománnyal s ismerettel dicsekedhetik, született legyen bár biborban, vagy darócban, palotában, vagy kúyhóban egyiránt igényt tarthat a hivatal legmagasabb polczára. Ma már nem a születéstől mérik az embert, legalább az okosak, hanem a tudománytól, nem a vagyont vetik latba, ha valakit meg kell fontolni, hanem az ismeretet a melyet gyűjtött.

Azért honfitársaim! kérlek benneteket Isten, a haza s az emberiség nevében, ne hanyagoljátok el gyermekeitek nevelését. A kiket Isten több talentumnak tett sáfáraivá, képeztessétek gyermekeiteket magas tudományokra, mert vajmi szüksége van a hazának művelt, tudományos s becsületes fiakra, a kik pedig ezt nem tehetitek, legalább annyit adjatok meg gyermekeiteknek, hogy az írás- és olvasásban jártasok legyenek, a jó és rossz közt különbséget tenni megtanuljanak. Ne mentse magát senki azzal, hogy szegény, mert annyit a legszegényebb is elszakaszthat magától, a min tudományt vásárolhat gyermekének, míg a tudománytanulásra szánt elszalasztott időt a leg-gazdagabb sem vásárolhatja meg.

A mit itt elmondék mindenki nem olvashatja; de olvassák a községek előljárai és ha büszkéek arra, hogy ők a nép véneivé választattak, hirdessék az ígét s ne engedjék, hogy nyájukból csak egy bárány is elveszzen és a tudatlanság s azzal járó erkölcsötlenéget martaléka legyen.

Boross Mihály.

Városi mozgalmak.

Mult vasárnap, vagyis f. hó 24-én d. e. 9 órakor, a helybeli ügyvédi-kar s ügyvédi egyesület Danitz Béla újonan kinevezett törvényszéki elnök urnál testületileg tisztelegvén, az alkalommal Novák Kálmán ügyvéd s ügyvéd-egyleti alelnök ur, a törvényszéki elnök urhoz következő üdvözlő beszédet intézett:

Nagyságos Törvényszéki elnök ur!

Nem egy pusztá illem forma ez, melynek megfelelően kívánunk, midőn mint a helybeli ügyvédi-kar s egyesület tagjai, testületileg Nagyságod előtt oly végből jelenünk meg: hogy díszes előléptetése felett szívünk legbenső örömeinek ünneplésére kifejezést nyujtsunk; mert valamint eddig is minket őszinte kegyelet s tiszta baráti szeretet csatolt Nagyságod köztestületi szemé-lyéhez, úgy ez alkalommal is, egy sincs közöttünk, ki Nagyságodnak a törvényszéki elnökségre lett kinevezetése által, legforróbb óhaját teljesíti, kedves reményét valósítva ne látná; — s valóban ki lenne az: ki Nagyságod eme fontos rendeltetése által közelebről érdekeltetné? — ki inkább hivatva lenne annak messze terjedő irányait felismerni s felfogni? — mint épen mi! — kik a törvénykezést s törvénytudományokat tüzvén ki tanulmányaink s hivatásunk céljául, ekként mint ügyvédek s jogászok egyiránt, Nagyságod! — mint a királyi törvényszék leendő — s ügyvédi-egyletünk jelenlegi elnökéhez kettős szoros kötelellyel fűzve vagyunk; — s ki lenne az: ki a jelenlegi törvénykezési rendezés szükségét s fontosságát inkább méltányolni s becsülni tudná? — mint épen mi! — kik hivatásszerűleg az igazságszolgáltatást, s bírói intézmények működését feszültebb figyelemmel s behatóbb ovatossággal kísérvén, ekként legjobban ismerjük azok hiányait, legjobban érezzük azok fogyatkozásait.

Fontos reánk nézve tehát e perc, — s fontos az szeretett hazánk alkotmányos fejlődésére is; — mert mi lehetett az — 1848-ik évi nagy állam átalakulás irányára s vezér eszméje? — s mi a nemzet óriási áldozatainak — évtizedes szenvedéseinek buzdító reménye? — ha nem az: hogy követve a korszellem intő sugallatát, s önként szakítva elavult hűbéri intézményeinkkel, ha zánkat is — más műveltebb nemzetek példájára, újabb, korszerűbb államszervezettel s jobb tökéletesebb törvényekkel ruházza fel.

Sok tisztos — kegyelt ősi intézményt láttunk a nagy átalakulás folytán porba dűlni, — s viszont sok üdvös törvényt, törvényhozóink bölcsessége által új életre ébresztetni; — de bár mily fontosak, bár mi üdvösek legyenek is eme törvények, alig van közöttük egy is: mely által a nemzet legbecesebb érdekei közelebről érintetnének, — mely a nemzet élete s annak egyes mozzanataira inkább kihatna, — mint azon törvény: mely által hazánk elárvult igazságszolgáltatása ujon szerveztetni s rendeztetni határozottat; — mert: tekintsük az államélet s társadalom bármely viszonyait s jogkörét, — tekintsük a tulajdont, az ipart s kereskedést, — vagy épen az ezeket éltető s gyámolító hitelt, mindezeknek erős támasza — szilárd alapja, a gyors részrehajlatlan igazságszolgáltatás, — úgy hogy legjobb s legelőkeltebb törvényeink hatály s foganat nélkül maradnak, ha nincs oly avatott kéz, nincs erős akarat, mely e törvényeket végrehajtani, a törvény holt betűjének életet adni képes.

A törvények pontos végrehajtása — az igazság gyors kiszolgáltatása — s ekként a nemzet összakaratának egyes jogu érvé-

nyesítése, ez azon nagy feladat, melyet a törvénykezesi rendezés, az ujonnan szervezendő törvényszékekre s bíróságokra ruházott.

Valóban nagy és fontos feladat, — mely feladat annál súlyosabbá válik, — mennyivel inkább — hiányos törvényeink mellett — az igazságszolgáltatás jövőre is még sok tekintetben — bíránk személyes szakavatottságára s tapintatára nagyon utalva.

De minél fontosabb a feladat, s minél több az ellene gördülő akadály, — annál nagyobb, annál teljesebb lehet örömrünk s megnyugvásunk; — minthogy azon férfiu, kire törvényszékünk vezetése bízott — benső meggyőződésünk szerint — mindazon jeles tulajdonokkal bír: melyeket e fontos feladat megoldása igényel, — s melyeket e sokoldalú nehézségek leküzdése feltételez; — mert: benne bő ismeret s szakavatottság, — függetlenség s részrehajlatlanság, — buzgó szorgalom s tevékenység ritka összhangzatban párosulván, — ekként tisztelt személyében a bírói hivatás legbecesebb erényeit s legdíszesebb ékességeit bő mértékben egyesítik; — úgy, hogy bizton állíthatom: hogy valamint senkit sem ismerem, ki e magas polcra nálánál méltóbb — érdemesebb lenne, úgy akkor: midőn Nagyságod a sz.-fejérvári királyi törvényszék elnökéül kinevezetett, — e kinevezésben: az uralkodó fejedelem atyai kegyelme, — a magas kormány tapintatos választása, — s polgártársainak osztatlan bizalma, — egyenlő arányban találkozott.

Fogadja tehát Nagyságos elnök ur, e díszes pálya kezdetén egykori pályatársainak szívből eredő üdvözlését, — s fogadja egyszersmind részünkről azon igénytelen ígéretet: hogy jövőre is egész igyekezetünk s törekedésünk oda leend irányozva, hogy mint a törvénykezés egyik szerény tényezője, Nagyságod nehéz feladata megoldásához, mindenkor s mindenképpen hasznos — előzékeny segítőkészséget nyújtsunk; — s midőn ezennel magunkat Nagyságodnak további becses hajlandóságába ajánlanánk, — engedje, hogy azon őszinte óhaját nyilváníthassuk: hogy Nagyságod e díszes pályán a haza s polgártársai javára s üdvére még sokáig éljen!!! (háromszoros éljen).

Mire Danitz Béla törvényszéki elnök ur következő szavakkal válaszolt:

Tettes ügyvédi kar! Szeretve tisztelt kartársaim! Hazánk belviszonyainak rendezése és így törvénykezésünk átalakításának is jelen korszakában minden honfinak kötelessége a neki jutott és általa elfoglalt téren a rendezés czélszerű keresztül vitelénél kitelhetőleg közreműködni, nézetem szerint a bíró és ügyvéd a törvénykezés ikergyermekai, kik nemcsak hivatva vannak de kötelességük is válva a törvénykezési szükséges reformokat elősegíteni. — E téren az első folyamodású kir. tvszék elnökeinek kinevezésével egy lépés történt, nekem jutott a szerencse az itteni tvszék élére állítani, — ismerem új állásom nehézségeit, melyek kel, hogy megküzdhessek leendő tisztársaim remélt buzgalma mellett; különösen az ügyvédi kar bizalmas jóakarata is számítok, és így kétszeres örömmel veszem önök megtisztelő szerencsekívánatukat és kérem, hogy nyílt őszinteséggel a tapasztalható hiányokra figyelmeztetve közös erővel iparkodjunk hazai igazságszolgáltatásunk megingatott hitelét, az általunk elfoglalt téren kitelhetőleg, visszaállítani, fogadják ismételve köszönetemet és tartsanak meg továbbra is kartársi jóindulatukban.

A fejérmegyei gazdasági-egylet szeptember 11-iki üléséből.

(Vége).

10. A m. kir. államvasutak engedményei:
- a) gép és gazdasági eszközök vámmázsa- és mértföldenként . . . . . 1 kr.
  - b) állatoknál a következő darab számszerint ár-szabást:
- ökrök-, tehének-, bikák- és szamarakért a mennyiségre való tekintet nélkül, darabonként és mértföldenként . . . . . 12 kr.
  - szopós borjúkért, melyek anyjukkal adatnak fel, darabonként és mértföldenként . . . . . 2 kr.
  - oly borjúkért, melyek magukban adatnak fel, darabonként és mértföldenként . . . . . 6 kr.
  - malaczkórt és stüdkórt . . . . . 1 kr.
  - sovány sertésekért . . . . . 2 kr.
  - kövér sertésekért . . . . . 6 kr.
  - bárányok-, juhok-, kosok-, kecskék, kecskebakok és ürükért . . . . . 2 kr.
  - egy magános lóért, csikóért vagy öszvéért 26 kr. két vagy több ló-, csikó- vagy öszvéért darabonként és mértföldenként . . . . . 13 kr.
- beszámitva minden mellékilletéket, következtetésre a kocistisztításért járó illetéket is, ide nem értve azonban a különös értékbiztosítást.

Szárnas állatok a valódi súly szerint a ketreczek súlyának hozzászámítása mellett, vámmázsa- és mértföldenként egy krajczár díjért szállíthatnak.

A kik a fenn elősorolt kedvezményeket igénybevenni akarják, az illető kiállítást rendező bizottság vagy gazdasági egyesület igazolványait tartoznak felmutatni.

Mely kedvezményekről igénybevehetés ötletéből a tiszt. egyesület tagjai értesítettek, s egyszersmind

közírték tétetik, hogy felmerülő esetekben a szükséges bizonyítvány kiállítására az egylet titkára bízott meg.

Olvasatott a nm. kir. földmivelés, ipar és kereskedelmi ministerium f. évi augusztus hó 13-án 3902. sz. a. leirata, melyben az egyesületet értesíti, hogy még ez év őszén az országos gazdasági egylet köztelkén sajtó, turó, s egyéb tejtermékekből kiállítás rendeztetik. A kiállítandó tárgyak az országos gazdasági egyesület titkári hivatalához Pestre lesznek czimezen-dők A kiállítandó termékek beküldésének határnapja később leend köz tudomásra juttatva. Megjegyeztetik, mikép a kiállítási szándékozóknak azon kedvezmény van engedélyezve, miszerint küldeményeik vasuti vagy posta vitelbérét az országos gazdasági egylet viseli.

Az igazgató választmány a számadó és tisztújító közgyűlés határnapját f. évi octoberhó 23-ik napjára a megyeházhoz tüzte ki; melyről midőn a t. tagok értesítettek, egyszersmind felhivatnak, hogy netáni évdíjfizetési hátralékaikat ez időn belül Tóth István pénztárnok urnál befizetni sziveskedjenek.

Ugyancsak f. évi october 22—24-re a megyeház nagyteremében gyümölcskiállítás fog rendezetni, s leg-alább 20 fajtából álló aránylag kitűnő csoportokra 3 ezüst-, 15 fajtából állóakra 3 bronzérem-jutalom tüzetik, azontúl dicséret oklevelek osztathatnak. A gyümölcs mesterséges előállítását mint aszalt gyümölcs, lekvár stb. szintén kiállítható, program később fog kiadatni.

A mustmérlekezés eddigi szokás szerint jövőre is folytatattván, erre a tiszt. tagok becses figyelme felhivatik.

A m. kir. földmivelés, ipar és kereskedelmi ministerium f. évi május hó 5-én ^{1908.}_{383.} kelt leirata szerint tudatja, mikép a táviradi igazgatóság által évenként eladatni szokott drótmennyiség más nyereszkezők előtt a szőlőművelő és kertészkező közönség számára tartassék fel — gazdasági egyleti bizonylat mellett, melynek kiállítására titkári hivatal megbízott.

Végül megemlítem, hogy Diebálla György gyógyszerész s egyleti vegyész, az ez idei kiállításnál szerepelt borok vegytartási eredményét kitűnő pontossággal s gondnal végezvén, az eredményt — mely a közönséggel nyomtatványban fog közöltetni — bemutatta, s egyszersmind a szokásban lévő vegyelemző szerek összehasonlítását, az igazgató választmány előtt eszközölte, s az összes vegyelemzett borszeszből készített vanigliás és köményes édszeszszel a jelenlevőket megvendégelte. — Székesfejérvárot, szeptember 20-án 1871.

Fekete János, egyl. titkár.

Levellezések.

Vaálivölgy, sept 24. 1871.

T. szerkesztő ur! Itt van az őszi idő, mely a szőlőművesek vérmes reményét, a bortermést illetőleg jóval alább szállította, mert a hosszú száraz idő, nemcsak hogy harmatot nem birt szülni, hanem tökéletesen meggátolta a szőlőbogyók növést és érését. Apró vas-tag héju és még mindig fanyar, úgy hogy az idén jó, finom zamatu bortermésre igen csekély kilátás van.

A kukorica igen silány, kinyába ért, a krumpli pedig oly apró, hogy a mit felszed az ember a bokor alól, az mind vetni való. — A nép alsó osztályára szomorú idő következik, mert azoknak élelmük legnagyobb részt kukorica és krumpliból kerül ki, s most e két élelmi cikk oly szűken terem, hogy a szükséglet fedezésére elégtelen.

A sarju az eső hiány miatt nem birt megnőni, úgy hogy több helyt úgy kellett lelegeltetni. — Tájéunkon igen szomorú kilátások vannak.

Jelen vidéki tudósításom összekötöm egy kis nevelési értekezéssel. — S. P. ur által írt „Falusi ismétlő iskolások tankönyve.“ I. rész című munka ébresztette fel bennem az alább elmondó dolgokat.

A nevezett könyv ismétlő iskolánk jobb karba hozására volna szánva. De az ajánlott eszközöket, a már rendezett ismétlő iskolákban lehetne — de csak is óhajtozó módban beszélni — alkalmazni. — A szerző úgy látszik, az ismétlő iskolák miserabilis helyzetét egyenesen a tanító urak nyakába veti, kik nem jártak el rendesen az ismétlő iskolák vezetésében. — Nem akarok mint bíráló szerepelni. A könyv szellemi részét, tartalmát nem akarom czáfolni. — Hanem ezzel szemben a magam nézetét mondom el.

Hogy az ismétlő iskolák jó karba, s a czélnak megfelelő állapotba hoztassanak, a kormánynak kell fel lépni. — A provisorium egy rendeletében kimondja, hogy a tanítók honoráriuma a község által fizetendő. Alkotmányos életünkben a községek azt mondják: „Erőszakkal tölték reánk e kötelezettséget, megszünt az erőszakol hatalom, mi is megszűnünk fizetni.“

Az egyházak pedig így szólnak: fizesse a tanítókat az, a ki ez előtt fizette. — S így a tanítók két szék között pad alá esnek.

A törvény rendelkezett, hogy legyenek ismétlő iskolák, de hogy ki fizesse a munkásokat, hallgat. — Már pedig minden munkás érdemes az ő jutalmára. — Itt van fő oka az ismétlő iskolák rossz állapotának. Fizessék rendesen a tanítókat, akkor hiszem, hogy minden tanító szoros kötelességének fogja tartani, a felvett bérért megköszölni.

De itt többen így szólnak. Ezek a tanítók csak mindig pénzt emlegetnek. Hja! uraim, igaz hogy „plenus

venter non studet libenter,“ de még igazabb: „vacuus venter non potest laborare.“

Hogy ezen bajon segítve legyen mielőbb, a tanfelügyelők hivatása közé tartozik. — A mi a kezelési módot illeti, itt már S. P. urral ellenlábosok vagyunk.

Az ismétlő iskola növendékei előtt hittantani ezer ok ellentmond, nem theologusok azok, a templomba megtanulhatják azt, a mi egy felnőtt embernek szükségesek. És az ismétlő iskolások elméje se növekedett semmit, hogy dogmák vagy vallási hitelvek jobb megértésére alkalmasak lennének.

Tanítsunk ott oly tantárgyakat, melyek az életre nevelik a növendéket, tehát: írást, olvasást, számtant, gazdasáztant, polg. jogok s kötelességek ismertetését, történetet (különösen magyart, ezzel összekapcsolhatjuk az igen rövid földrajzot).

Ezen tantárgyakból pedig ne adjunk kézikönyvet a növendékeknek, hanem az előadó folytonosan magyarázzon, magyarázat közben szólítson fel egyet-kettőt, „hogy most mit beszélt?“

Ezáltal kettős czélt érünk el: 1) A gyermek megtanul figyelni és gondolkodni. 2) Hozzászokik saját fel fogása szerint előadni azt, a mit tőle kérdeznek a maga stílusában.

A többi tantárgyakat specifice kijelölni — véleményem szerint szükségtelen, olvasassuk vagy egyikbe vagy másikba, pl. a magyar nyelvet, az írást és olvasást, stb.

Hogy tehát valódi ismétlő iskolánk legyen, s az helyesen kezeltessék, csak a fent mondott elvek szerint érhető el — „notabene“ véleményem szerint.

Óhajtottam volna ha S. P. ur — ezen igen korszerű tárgyat — az ő fényes tehetségéhez és tudományos képzettségéhez képest tárgyalta volna, mert így nagyon felelőtlens és maradó nyomot nem hagy hátra.

Ezek után maradok tekintetes szerkesztő ur kész szolgálja

Szabadszállási.

Előfizetési felhívás „Székesfejérvár“ című társadalmi hetiközönség második félévi folyam utolsó negyedére, azaz oct.—decz. hóra.

Előfizetési ár negyed évre 1 fr.

Előfizetési pénzek Klökner Péter könyvkereskedő s kiadó laptulajdonoshoz küldendők.

Vidéki előfizetések beküldésére ajánljuk a postai utalványok igénybe vételét, mint — a mely legczélszerűbb és legkevesebb költséggel jár.

Vegyések.

Szerkesztői nyilatkozat. Az iskolai év beálltával nyomdánk annyira el van foglalva, hogy határozottan kijelenté; miszerint e héten lapunk mellékletét kiállítani nem képes, ennek folytán bocsánatot kérünk t. olvasóinktól, ezen elháríthatlan akadály miatti hiányért.

A beküldött művekre pedig kijelentjük, hogy Pauer János ur ő mltsága „Éremleret ismeretetésének“ folytatása. Rosty Zsigmond ur „Székesfejérvár története.“ „Tárczánk“ folytatása sajtó alá rendezve szedés végett a nyomdában van. Kárpótlásul jövő számunkhoz egy ív mellékletet fogunk adni.

„Székesfejérvár szerkesztősége.“

A 65-ik honvédszázalaj, mely legnagyobb részben fejérvári és megyeiekből áll, f. hó 29-én d. e. 10 órakor érkezett meg vasuton a váci hadgyakorlatról.

Az érkezőket nagyszámú néptömeg és egy fuvóhangszerekkel ellátott zenekar várta.

A pályaudvarban Aier Mihály alezredes zászlóparancsnokot Forster József következő szavakkal üdvözlé. „Tisztelt alezredes ur! Polgárkatonák! Meg vagyok bizva polgártársaim részéről, s ezt örömmel cselszem, kijelenti szerencsés megérkezésük feletti örömrünk, s hogy ez minél hangosabban nyilvánulhasson, megbízatásom folytán e zenekart vagyok bátor alezredes ur rendelkezése alá bocsátani, szeretett testvéreink a 65-ik honvédszázalaj bevonulása alkalmával, hogy ennek lelkesítő hangjai hirdessék miszerint őszinte szívből kiáltjuk: Éljenek derék honvédeink!

Erre alezredes ur feleletében meghatóttan köszöni meg a polgárok tanúsított szíveségét és figyelmét. A zászlóalj a rokonszenv élénk kifejezése, harsogó zene és dobszó mellett a nagy vásártérre vonult, honnét a legénység szállásra szorított.

Egy idő óta sokat foglalkozik a sajtó megyés püspökünk Jekelfalusi Vincze ur személyével, mi figyelemmel is kísérjük azt; de nem tartozván lapunk keretébe, engedjük történni a mit megváltoztatni nem vagyunk hivatva; — azonban a helyi események regisztrálásával is foglalkozván, nagy megütközéssel olvastuk a napi és vidéki lapokból, hogy „a pöttanfolyamra egybegyűlt tanítók eltávozásuk előtt bevették a püspöki palota ablakait.“

E hír annál inkább bántotta ujdondási viselkedésünket; mert mi ezen urakkal jó viszonyba lévén, nem hallottunk ezen eseményről semmit. — Utána

jártunk hát a dolognak és teljes biztossággal állíthatjuk, hogy az egészről egy árva szó se igaz.

Ennyit a püspök ur ö mltága s derék néptanítóink érdekében. Felkérjük tehát azon lapok t. szerkesztőit, kik e hirt közölték, sziveskedjenek e czáfolatnak is helyt adni.

Lövölde *). F. é. szeptember hó 24-én tartott zár-lövöldözés alkalmára a tombolanyereményekül kiállított 24 darab díszes tárgyat következő nagylelkű urhölgyeink ajándékozták u. m.: Ullmann Miklósné egy csemegés tálat. Eisenbarth Józsefné egy szivartárczát. Horváth Karolina egy pár papucsot és egy szivartárczát. Janny Mari egy márvány tintartót. A jótékony nő-egylet egy pár virágserepet, egy üveg levélnyomót fényképpel, egy szivartárczát, egy óratartót, és egy liqueurüveget 6 pohárral. Ránits Róza egy gyöngytálczát. Ránits Nettó egy himzett óratartót. Ránits Mari egy tintartót. Ránits Karolina egy gombostűvankost. Réh Jenni egy himzett levélnyomót. Greizinger Róza egy himzett lapmutatót. Námesy Vilma egy pár ablakvankost. Töltényi Janka egy lábszönyeget. Wertheim urhölgyek egy czukortartót, egy tintartót, és két virágtartót. Neumann Arminné egy tálczát 3 pohárral. Végül Lakos Antal ur egy bőrtáskát.

Ezen tárgyak nem osztályoztatván, közülök a 24 nyerőkártya tulajdonosai a szokásos sorrendben tetszés szerint választottak.

A reggeli 8 órától esti 6 óráig tartott és a számos vendég részvéte által kiválólag élénk lövöldözésre rendkívüli díjakat tüztek ki. Egy 12 lövéses jegyen a legtöbb körre 5 darab aranyat Tóth Gyula ur. Megnyerte Zoller A. ur Pestről.

Egész napon át a legtöbb mozsárlövésre Simli János ur egy ezüst czukortartót és az egylet egy darab aranyat. E két nyeremény közül választhatott Simli János ur és elvitte az egy aranyat, Hübner Rudolf urnak jutott az értékes czukortartó. Egy jegyen a legtöbb mozsárlövésre az egylet által kifizűtt egy aranyat elnyerte Zoller A. ur Pestről. Délelőtti 11 órakor a legmelyebb lövésre kifizűtt Reichard Mór ur egy üveg szilvoriomot és egy üveg marasquinot. Ezen tárgyakat is Zoller A. ur nyerte meg. Azon lövőnek, ki egy jegyre egy mozsarat se lő volt kifizűve egy ugynevezett dísznő, mely egy igen sok papirba göngyölgetett közönséges furulyát és két kis tajtszivarszipkát tartalmazott. A nyereményre öten pályáztak. A nyerőnek azon megjegyzéssel adatott át a furulya, hogy ezen hangszerezen elzengheti keserveit a felett, hogy nem tanult meg löni. Ezen nyeremény adójának és elnyerőjének nevét sajnáljuk, hogy nem jegyeztük fel.

A mely lövésekre kifizűtt 30 darab, egyáltalán gyönyörű díjat ajándékozták a következő urak: Id. Námesy Ferencz egy tinta- és szivartartót. Roxer Károly egy tintartót. Bierbauer János egy szivartartót és két levélnyomót. Berger Mór egy parfume kosárt. Hahn Armin egy palack fr. pezsgőt. Dann Dávid egy parfume-kosárt. Zavaros Agoston egy palack pezsgőt. Kransz Mátyás egy törökpipát és szárt. Pittler Béla, Flits Miklós, Hornyánszky Agoston, Reó István, és Szekerák Vincze urak egy szivartartót üvegből. Hübner R. ur egy selyemkendőt és egy ezüst forintot. Bergl Zsigmond egy ezüst czukortartót. Hübner Rudolf egy porcelán éji lámpát. Pribék Antal egy óratartót hévmérővel. Roszberger Imre egy két forintos tallért. Jáhn Ignác egy ékszerartót. Kovács Pál két palack pezsgőt. Schauman József egy aranykeretű képet. Karl György egy liqueur üveget 6 pohárral. Deutsch Lipót két darab ezüst forintost. Stauber Armin egy fali fogast. Deutsch J. A., Námesy József, Niczky János és N. N. urak által ajándékozott összesen vásároltatott egy török pipa és hosszu szár. Deutsch D. A. egy aranykeretű képet. Heisz Alajos egy lámpa ellenzöt Károly Irén egy kettős gyertyatartót ellenzövel. Felner Soma, Mészáros Antal, Székány Lajos, Kubik József, Kopp János, Stauber Mór, Theodorovits Fer., Erényi Antal, Bródy Henrik, Kreizler Zsigmond, Lakos Fer., Strausz Salamon, Lill Antal, Felner Ignác urak négy darab diszkötésű könyvet. Az egylet egy aranyat. Majláth János 3 darab fényképet. Töltényi Antal egy aranyat. Rosznagl Antal egy albumot. idősb és ifjabb Felmayer egy pár gyümölcs és virágtartót. Szepelt Nánd. egy ezüst tolltartót.

Ezen nyeremények osztályozva nem lévén, azokból a lövők lövéseik mélysége szerinti sorrendben választottak.

A midőn alulírott az említett tombola és lövészet értékes nyeremények áldozatkész ajándékozónak az egylet nevében öszinte háláját kifejezi, egyszersmind köszönetét nyilvánítja az ünnepélyen résztvett lövészetestvéreknek és a nagy számmal megjelent díszes közönségnek.

A Vörösmarty-kör saját helyiségeiben a nagy költő Vörösmarty Mihály névünnepe emlékére f. hó 28-án felolvasási és szavalati estélyt tartott, melyet társas vacsora zárt be. Az előadás sikerültnek mondható, a kedélyes vacsorát pedig még kedélyesebb felköszöntések fűszerezték.

A székesfejérvári „Kölcsönös népegélyző-egylet” octob. hó 1-jén délelőtt 10 órakor tartandja a városház teremében rendes évi közgyűlését. — Az e napra eső 9-ik heti befizetések ugyan e hó 2-ik és 3-ik napján történnek.

*) Az ünnepély lefolyásáról szóló tudósítás helyszüke miatt jövő számunkra maradt. Szerk.

A közgyűlés tárgyai: a) Ügykezelés iránti jelentés. b) Számvizsgálók jelentése. c) A tisztviselői teendők rendezésével kapcsolatos könyvvívői állomás betöltésének valamint a változott tisztí díjazásnak jóváhagyása. d) Tizenkét igazgató-tanácsi-tag, és a végszámvizsgáló ötagu bizottság választása.

A tagok kéretnek: hogy az alapszabályok 23-ik § értelmében a tizenkét igazgató-tanácsi-tag és öt számvizsgáló választására külön szavazati-jegyzéket előre készítsenek, és azt a választás könnyebb meg-ejthetése végett magukkal elhozzák.

Üzlet kimutatás és mérleg. — Bevétel: 1870/1-ik évi társulat tőkéje 1046 frt. 60 kr. 1870/1-ik évi társulat heti befizetései 23102 frt. 40 kr. Váltókból 13505 frt. Kötelezőkből 300 frt. Zálogokból 390 frt. Kamatokból 1097 frt. 20⁵/₁₀ kr. Előrefizetett kamatokból 84 frt. 91⁵/₁₀ kr. Illetékekből 101 frt. 20 kr. Kölesönkből 1000 frt. Nyomatványokból 114 frt. 90 kr. Kezelési kamatokból 391 frt. 57 kr. Késedelmi kamatokból 358 frt. 69 kr. Összesen: 42492 frt. 48 kr. Kiadás: 1870/1-ik évi befizetésekkel vissza fizetett 15 frt. 50 kr. 1870/1-ik évi befizetésekkel az illetékebe iratott 66 frt. Váltókra 38147 frt. Kötelezőkre 600 frt. Zalogokra 620 frt. Kamatokra 45 frt. Felszerelés butorozásra 285 frt. 95 kr. Nyomatványokra 561 frt. 43 kr. Kezelés és üzleti költségekre 834 frt. 62 kr. Pénztári készlet 316 frt. 98 kr. Összesen: 41492 frt. 48 kr.

Tartozik: Pénztári készletben 316 frt. 98 kr. Váltókban 24642 frt. Kötelezőkben 300 frt. Zalogokban 230 frt. Felszerelés és butorozás értéke, az elavulási 10% levonása után 257 frt. 36 kr. Nyomatványokra értéke, az elhasználási 20% levonása után 357 frt. 23 kr. Hátralékban lévő késedelmi kamatokban 21 frt. 95 kr. Negyedévre előrefizetett házbérből 50 frt. Összesen 26175 frt. 52 kr. Követel: 1870/1-ik évi társulat tartaléktőkéje 1046 frt. 60 kr. 1870/1-ik évi társulat heti befizetései 23020 frt. 90 kr. Előre fizetett kamatok 84 frt. 91⁵/₁₀ kr. Kölesönökben 1000 frt. Kölesön kamatja 7 frt. 50 kr. 1870/1-ik évi társulat tőkésítendő kamatja, 4455 betét után a 2²/₄ kr. 1015 frt. 60⁵/₁₀ kr. Összesen: 26175 frt. 52 kr.

Hymen. Fejérmegye Nestorának nmltgu gr. Bathyány Imre urnak unokaleányát báró du Mont Mária kisasszonyt, báró Milius Frigyes steierhoni birtokos vezetendi jövő hó 7-én Szabad-Bathyánban az oltárhoz. A násznagyi tisztet nmltságu gróf Cziráky János ö Excellentiája és gróf id. Bathyány László ö mltága teljesítendik, az egyházi áldást pedig Pellet Sándor adandja az egybekelőkre.

Falu-Bathyán községe Valper Józsefet szabad-bathyáni jegyzőt egyhangulag saját jegyzőjének is megválasztá, s így a ritka becsületességű és szorgalmu férfit két község jegyzője lett.

A helybeli m. kir. adóhivatal hivatalos helyisége f. évi october 26 án a kaszárnya utcából az úri-utcába Szöllősy Pál ügyvéd ur 19. számú házába földszint leend áthelyezve.

Hirdling Pásztori Mari helybeli születésű tehetséges színésznő — a pesti nemzeti színház tagja f. évi sept. hó 28 án meghalt. — Béke poraira!

Gabona-ár.

Szeptember 27. A. ausztr. mérő. Tiszta buza 5.20, 5.40, 5.60. — Kétszeres 4.30, 4.40, 4.50, — Rozs 3 frt. 3.10, 3.20. — Árpa 2.40, 2.50, 2.60. — Zab 1.60, 1.65, 1.70. — Kukoricza 3.30, 3.35, 3.40.

Szeptember 30. A. Ausztr. mérő. Tiszta buza 5.20, 5.40, 5.60. — Kétszeres 4. frt. 4.10, 4.20, — Rozs 3.10, 3.15, 3.20, — Árpa 2.40, 2.50, 2.60. — Zab 1.60, 1.65, 1.70. — Kukoricza 3.30, 3.40, 3.50.

Nyílt tér.

E rovat alatt apróbb hirdetések — jutányos áron közöltenek.

A sz.-fejérvári kereskedelmi bank pénzváltó üzlete ajánlja magát mindennemű állam- és iparpapírok

sorsjegyek, arany- és ezüstpénzek vételére és eladására.

Sorsjegyek részletfizetés mellett, valamint ígérvények minden huzásra kaphatók.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítenek.

Egy zongoratanító jutányos feltételek mellett, alapos oktatást adhat. Bővebb tudósítást ad a kiadó-hivatal.

Dr. Neumann Armin, ügyvédi irodáját (Nádor-utca előbb Lauffenauer most Herzog-féle ház) tette át.

Forster József, felelős szerkesztő.

Hirdetmény.

A székesfejérvári takarékpénztár választmánya által a f. évi september hó 4-én tartott ülésében a felsőbb helyen helybenhagyott módosított egyleti alapszabályok f. é. october hó 1-ső napján életbeléptetni határozatván, — minthogy ezen módosított alapszabályok 14-ik §-a szerént a betétekre vonatkozó eddigi felmondási határidőkre nézve tetemes, és a betevő közönségre előnyt nyújtó változások tétettek, figyelmeztetjük a t. cz közönséget, hogy f. évi october hó 1-től kezdve az 5% kamatláb mellett betétek

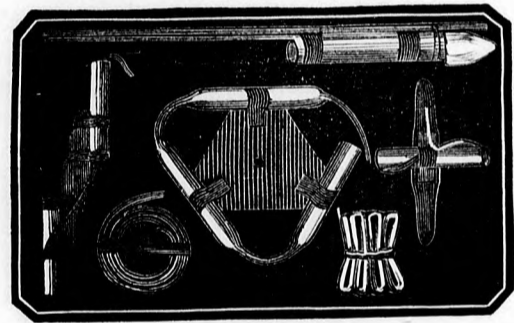
1 frttól	100 frtig	felmondás nélkül,
101 „	500 „	10 napi,
501 „	1000 „	20 „
1001 „	2000 „	30 „
2001 „	határozatlan összegig	pedig három

havi felmondás mellett fizettetnek vissza, vagy előbb is, a mennyiben kölcsönös megegyezés jön létre.

A fentebbi felmondási határidőhöz kötött betéteken kívül hosszabb időtartamra 6% kamatláb mellett is fogadtatnak el betétek, de ez iránt előbb a t. cz. közönség a visszafizetés határidejének meghatározása végett esetenként az Igazgatósághoz fordulni sziveskedjék. — Ezen cselekvény által különösen azok számára óhajtván előnyt nyújtani, kik a tőkepépzük utáni kamatokból élnek és magát a tőkét megcsorbitani nem akarják.

A sz.-fejérvári takarékpénztár Igazgatósága.

Tüzművészeti REMEKKEK,

a következő szüret alkalomra,
nagy választékban

rendkívül jutányos áron

kaphatók:

MENTLER ZSIGMOND

fűszer- és magkereskedésében,

Palotai-utca 5. szám

„Az arany hordóhoz.”

Dr. POPP J. G. urnak,

cs. k. udvari orvos

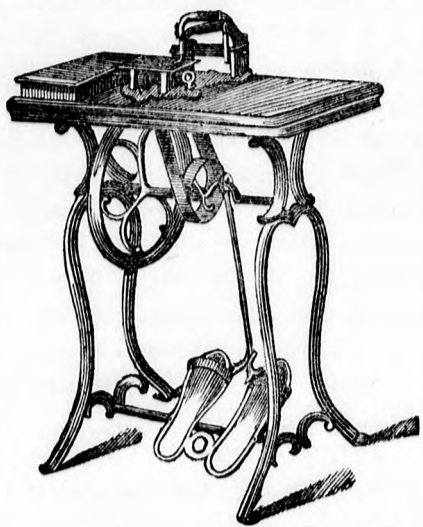
Bécsben, Bognergasse 2.

Ezennel bizonyítom, mintán már számtalan szereket siker nélkül használtam, önnek gyógyhatásos Anatherin-szájvizének folytonos használása által a fájdalmas csúszos fogfájásoktól és a foghus vérzésétől megmenekültem, most is mint fogtisztító-szert alkalmazom folytonosan és csak elismerésemet vagyok képes kifejezni.

München, június 30. 1870. Voll Vilmos.

Ezen kitűnő szer kapható: Sz.-Fejérvárott: Braum J., Diebák Gy., Deutsch D. A. és fia. — Lovasberényben: Heiszler gyógyszer. Moór J. Jenezy. Palotán Wurfli gyógyszer. Veszprém Gutthard és fiaival. Dunaföldvár Lukács A. s Kubányi S. gyógyszer. Dunna-Veesén Kliniké gyógyszer, Kun-Szent-Miklóson Tóth S. gyógyszerházában.

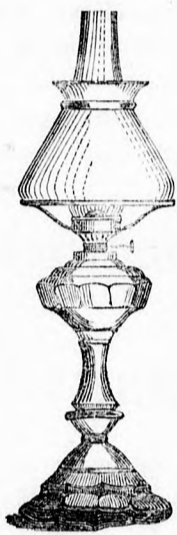
Amerikai varrógépek

20% olcsóbb mint bárhol!

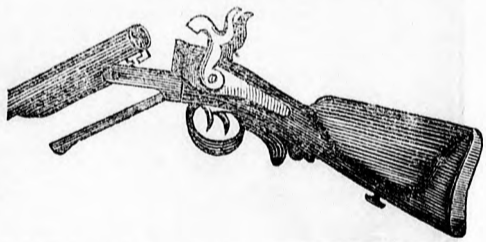
részletfizetésre, oktatás ingyen, teljes jótállással.

Petroleum

Lámpák

teljesen leszállított meglepő olcsó árakon!
ugymint: lámpából, golyó és ellenző, lámpa-üveg és belőlő.

Vadászfegyverek

egy- és kétsövű percussio, lefauchaux és lancaster

olcsó árakon, szintegy:

mindennemű vadászkeszletet, töltények, gyutacs, gyutacskepek, puskapor-szarvak, sörétzacskók és vadásztáskák.

Legjobb minőségű

női- és gyermekcipők

80 krtól — f. 3.50-ig.

Esernyők nagyválasztékban

szövet, alpaca és selyemből. 1 ft. 1.50. 2 ft. 3 ft. — 9 ft.ig.

Székesfehérvárott, nádor-utca, tejjesiac szögletén.

DEUTSCH ANTAL és FIA.

Őszi — téli idény.

HAHN TESTVÉREK Székesfehérvárott

belváros 65-ik szám ajánlják a n. é. közönség becses figyeimébe

Az őszi idényre

nagyválasztékban gyapjuszövetű avagy selyem **Jopkák**at és **felöltöket**, Clott- és gyapjukeudöket minden színben. Legdivatosabb gyapjuszöveteket urak számára, rojtos valamint számtalan más divatos ruhaszöveteket, u. m. **Lustre, Popeline, Ripsz** minden színben és változatosságban hölgyek számára, de különösen **Costumes Parisienne** egész öltönyöknek.

! Nagy választék beszövött Shalkendőkben!

Legújabb **Beduineket** (Bois de Boulogne, Echarpe Tunique).

Utikendők (Plaid) 8 frttól kezdve.

A téli idényre.

Legújabb szabású női **jopkák** és **felöltők** (Paletots) a legdivatosabb színekben, legvastagabb szövetből, kitűnő iztést tanúsító díszszel és valódi prémmel; továbbá igen csinosan kiállított **Jopkák** csakugyan mesés olcsó árért, **darabja 3 frt. 50 kr.** A legnagyobb raktár ruhakelmékből 30 krtól kezdve, u. m. **Lustre, Popelin, Ripsz, rojtos szövetek, Velour**, sima és borduros, **Flanellszövetek**.

! **Drap de Dames!**

Perouviennes minden színben egész öltönyökre.

! **Néhány száz darab téli kendők és Shalok!**

Schnürl, Piqué és más tarka **Parkétokat**.

Nagy készlet színes **Percail, Chifon** és valódi **rumburgi vászon-ingekből**.

Butorszövetek, u. m. **Grabl**, amerikai vászon, **Ripsz, Creton** és **Gobelin** ágy- és asztalterítők, csipkefüggönyök, mindenféle **pokrécok, szőnyegek**, pamlag és ágy elébe, valamint nagyválaszték futószőnyegből.

Uj gyártmány! lemez-szőnyegek pamlag elé; darabja **csak 7 frt.**

Egyedül nálunk létezik a legnagyobb **selyemszövetraktár**, **Marcelline** és **Lustrine** minden színben, $\frac{1}{4}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$ fekete **Noblesse**, finom **Taffet de Lyon, Faille, Gros de Paris**, minden színben.

Mindenkor nagy készlet **szelezi, hollandi, irlandi, creas** és **rumburgi vásznak**, **abrosz, türrüklöző** és **asztalkendők**; 6, 12, 18, 24 személyre való terítékek és valódi **czernakanavásznokból**. — **Esernyők** 3, 3.50, 4, 5 frt. és feljebb.

Midőn a n. é. közönség látogatását kérjük; nem mulaszthatjuk el figyelmébe ajánlani, hogy a legcsekélyebb haszonnal megszámitott **szabott ár mellett** szolgálunk, mely elv egyedül nyújtja azon biztosítékot, hogy a t. közönség az árucikknek rendes és nem tulcsigázott árát fizeti.

Bebizonyult tény,

hogy valának oly nők, kik egy oly szert bírtak, mely által még a legmagasb évükben is folyton szép, egészséges és sima arccal bírtak. — **XV. Lajos** udvarán a híres **Pompadour** palotahölgy is birt egy ily utasítást, mely még megőregedések is fentartá szépségét — s ő igen ügyesen jó helyre tudta a nagyvilág előtt elrejtetni. Papirjai, melyek között ez is volt, egy főrangú nemes családi kezeihez kerülvén, és e szert használók még mai nap is csodálatnak szépségük miatt. Ezen családnál éppen férjem **dr. RIX**nek, ki többször orvosi és magánügyekben megfordult, sikerült ezen utasítást megtekinteni, használni akarván a nagy világnak sie tett ezután a **jótéteményű és felülmulhatlan kitűnő Pompadur-pastat** készíteni.

Egyedüli legjobb szer a szeplő, májfolt, sömöres, az arcz kivörösödése és minden arczkiütés ellen, azonkívül kölcsönöz az arcznak egy ifjúsági frissességet. — **Bizonyítványok** ennek meglepő sikeréről nálam bár mikor megtekinthető.

En **Rix Vilma** óvok mindenkit máshelyt hirdetve levő **Pompadur-pasta** megvételétől, mivel azok hamisítva és nem általam árultatnak. — Az én **Pompadur-pastam** még soha sem hiányzva hatásában és ennek használata után alig hihetően meglepetik. Ez az egyedüli biztosított szer. — Ha használata eredménytelen, a pénz visszaadatik.

Egy tégelynek ára **1 frt. 50 kr.**

RIX VILMA, orvosözvegy,

Bécs, Grosse Mohrengasse Nr. 14. 1. Stiege.

Köszönetiratok nem nyilvánítottak.

Mint a legjelesb SZÉPÍTŐ-SZERT

ajánljuk

D. Lang óvszer-kenőcsét

(Priservativ-pasta) Ezen egészen ártatlan természeti anyagokból készített szépítő-szer nem vegytani készítmény, a bőrnek semmi módon nem ártalmas, s azért a legteljeseb megnyugvással s kitűnő eredménnyel biztos bizonyításával ajánljuk használatra.

Ezen jeles óvszer-kenőcs használattal van a bőrre nézve, különösen arcon, nyakon és kezeken, gyógyítja azonnal a legteljeseb bizonyítéknyújtás mellett egészen ártalmatlanul a bőr minden tisztatlanságát s kiütéseit, éppen úgy eltávolítja a betegségeket, vagy bú által előidézett ráncokat, sebhelyeket, ripacsosságot s a test redőzetét, a testszint szeplőtlen tisztára, puha s ruganyosra s az akkorra is fiatal, egészséges színre idézi elő. Tulajdon, hogy hasonló szer még nincs, mely ezen tökéletességet eddig elérte volna. Az eredmény csudálatos és meglepő, úgy hogy minden további dicséretet feleslegessé tesz.

Egy tégely ára használati utasítással együtt 2 ft.

D. Lang arczfesték-kenőcs

(„Schmink-pasta“) bir mind azon föntebb nevezett tulajdonságokkal, s a bőrnek azonnal egészen ártatlan módon természetes, finom s gyöngéd fehér vagy veres színt kölcsönöz; a bőrön teljesen láthatatlan s fölülmul minden eddig létező ily nemieket.

Egy tégely ára fehér vagy veres 2 ft. o. é.

Főszállító rakhely nagyban és kicsiben egyedül feltalálójánál van

D. LANG, Bécsben Burggasse No. 47.